

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Brynet

Oppskr. av: Johan Fjåsdr

(adresse): Setshog

Fylke: Akershus

Herad: Setshog

Bygdelag: Bjarknes krets

Gard: M. Kinnestr

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Nils Skjeggnes f. 1866 fhm. ardf. bonde
 Johan Gropp f. 1865, oppsitter under Wiel, Gjøvik

SVAR

1. Å smeka og smekabryne, smekastikke
 smeka ljaen. I gamle dager var det
 eik i skogene ved Eikeheia og rundt
 sjøene. De har funni eik i myrene.
 av den veden har de laga smeka-
 stikker. Eika har noen porer. De har
 dradd smekastikka i fin sand som
 har satt seg i porene.
 Stein er ilttje brukt her, men senne
 Senne bryne var fint bryne som
 snekkerne brukte til høvelteuner
 og finere eggjern.
2. Nå er det bryner av kunststein
 smergelbryner, men for 70-80 år
 sea, ja senere også var det bau
 stein bryner.
 De har funni naturly bryne
 stein, smekabryne i Nissesmiia
 ved Langtjern mot Høland.
 Der er det et stort høl i berg
 etter de som har funni seg
 bryner.
3. Balverbryner
4. Nei, ikke her. Alle eggjern ble

slipt og brynt, så nos som barber-
kniven.

5. Sennesteiner faus i gammel tid.
å senne. Sennesteiner brukes
ette lenger. Slipesteinen står ved
hüsel.
6. Når lyaen blir slög, så må 'n
slipes.
7. Smekastikka av eik.
8. Her tas lyaen tur, når 'n ske
slipes. Å klinge-heter det å slipe med
eggen i mot seg, men det brukes
å slipe med eggen fra seg
oggi.
9. Her brukes bare laugarv. De sette
orvet i bakken litt fra seg og tar
bakdelen av lyaen under (höyre)
venstre armen og smekar ^{lyan} med
höyre handa.
10. De bruker ette kopp her, men
går med brynet i lomma
11. Nei.
12. Ette hørt om det.
13. Snyttu på brynet. Har sand
på smekastikka.
14. Je har hørt om at det skulle
vera noe overtüu med bryn-
sverta, men je er ette kar
for å haüu hä delen. Det
er for lenge sea - det har
vori noe på Tale.

2996

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING